

ELÄKETURVAKESKUS
PENSIONSSKYDDSCENTRALEN

Osasto/käsittelijä Avdelning/handläggare

YLEISKIRJE

A 25/88

Päivämäärä Datum

LA/Outi Lehmus

14.10.1988

Työeläkelaitoksille

MAATALOUSYRITTÄJILLE RYHMÄHENKIVAKUUTUS

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksen laiksi maatalousyrittäjien eläkelain muuttamisesta (HE 178/88).

Esityksessä ehdotetaan MYEL:iin otettavaksi säännökset maatalousyrittäjien ryhmähenkivakuutusturvasta. Lakisääteinen ryhmähenkivakuutus koskisi niitä maatilatalouden harjoittajia, kalastajia, poronmestajia ja perheyrittäjien jäseniä, jotka ovat ottaneet pakollisen MYEL:ssä säädettyä vähimmäiseläketurvaa koskevan vakuutuksen.

Ryhmähenkivakuutuksen edunsaajien piiri ja etuudet olisivat samat kuin työntekijäin työehtopöytäkirjoissa ryhmähenkivakuutuksessa. Vakuutuksen kustannukset katettaisiin vakuutettujen vakuutusmaksuilla ja valtion osuudella. Vakuutuksen hoidosta vastaisi maatalousyrittäjien eläkelaitos.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.1989. Oikeutta vakuutussummaan ei ehdotuksen mukaan ole, jos maatalousyrittäjä on kuollut tai hänen MYEL:n mukainen perusvakuutuksensa on päättynyt ennen lain voimaan tuloa.

ELÄKETURVAKESKUS

Antti Suominen

Pentti Koivisto

LIITTEET

Hallituksen esitys 178/88

Postiosoite Postadress

PL 11 00521 HELSINKI
PB 11 00521 HELSINGFORS

Käyntiosoite Besöksadress

Opastinsilta 7 00520 HELSINKI
Sematorbron 7 00520 HELSINGFORS

Puhelin Telefon

(90) 1511
Telekopio (90) 1481172

Pankkitilit Bankkonton

KOP 142610-4301
SYP 229838-581
SKOP 400031-1235

SHOP 572333-161
STS 710106-8117
PSP 5041-6

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi maatalousyrittäjien eläkelain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan, että maatalousyrittäjien eläkelakiin otettaisiin säännökset maatalousyrittäjien ryhmähenkivakuutusturvasta. Lakisääteinen ryhmähenkivakuutus koskisi niitä maatilatalouden harjoittajia, kalastajia, pöronomistajia ja perheyriyksen jäseniä, jotka ovat ottaneet pakollisen maatalousyrittäjien eläkelaiassa säädettyä vähimmäiseläketurvaa koskevan vakuutuksen. Ryhmähenkivakuutusturvan järjestämistä on edellytetty vuoden 1988 maataloustuloratkaisussa.

Maatalousyrittäjien ryhmähenkivakuutuksen edunsaajien piiri ja etuudet olisivat samat kuin työntekijäin työehtosopimusperusteisessa ryh-

mähenkivakuutuksessa. Vakuutuksen kustannukset katettaisiin vakuutettujen vakuutusmaksuilla ja valtion osuudella. Vakuutuksen hoidosta vastaisi maatalousyrittäjien eläkelaitos.

Lainmuutos on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 1989. Oikeutta vakuutussummaan ei ehdotuksen mukaan ole, jos maatalousyrittäjä on kuollut tai hänen maatalousyrittäjien eläkelain mukainen perusvakuutuksensa on päättyntynyt ennen lain voimaantuloa.

Esitys liittyy valtion tulo- ja menoarvioesitykseen vuodelle 1989.

PERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne

Työsuhteessa yksityiseen työnantajaan olevat henkilöt ovat kuuluneet ryhmähenkivakuutusturvan piiriin vuoden 1977 alusta. Ryhmähenkivakuutusturvan järjestäminen perustuu keskeisten työmarkkinajärjestöjen tulopoliittisen kokonaisratkaisun yhteydessä vuonna 1976 solmimaan sopimukseen sosiaalisista ja eräistä muista järjestelyistä. Tämän sopimuksen perusteella eri alojen työehtosopimuksiin otettiin määräys siitä, että työnantaja on velvollinen kustannuksellaan järjestämään ryhmähenkivakuutusturvan työntekijöilleen.

Yksityinen työnantaja järjestää ryhmähenkivakuutusturvan joko kustantamalla sen omista varoistaan tai ottamalla ryhmähenkivakuutuksen yksityisestä vakuutusyhtiöstä. Maassamme

toimivat henki- ja tapaturmavakuutusyhtiöt, jotka ovat yhteisesti vastuussa ryhmähenkivakuutuksesta, ovat perustaneet tätä tarkoitusta varten työntekijäin ryhmähenkivakuutuspoolin.

Julkisella sektorilla sovittiin työ- ja virkaehtosopimuksissa 1 päivästä tammikuuta 1977 alkaen ryhmähenkivakuutusturvaa vastaavan etuuden eli taloudellisen tuen järjestämisestä valtion, kuntien ja kirkon palveluksessa oleville. Valtion palveluksessa olleiden jälkeen taloudellisen tuen myöntää ja maksaa valtiokonttori. Tästä on säädetty valtion palveluksessa olleen henkilön kuoltua suoritettavan taloudellisen tuen myöntämisestä ja maksamisesta annetussa asetuksessa (1044/76).

Kunnallisten viranhaltijoiden ja työntekijöiden taloudellisen tuen kunnat voivat järjestää

kunnallisesta eläkelaitoksesta lisäeläketurvana kunnallisten viranhaltijain ja työntekijäin eläkelain (202/64) 3 §:n 3 momentin mukaan tai ottamalla ryhmähenkivakuutuksen yksityisestä vakuutusyhtiöstä tai kustantamalla turvan omista varoistaan. Kunnallisen eläkelaitoksen eläkesäännössä on yksityisen sektorin ryhmähenkivakuutuksen ehtoja vastaavat määräykset.

Kirkon ja seurakuntien palveluksessa olevien viranhaltijoiden ja työntekijöiden jälkeen maksettavan taloudellisen tuen seurakunnat voivat järjestää joko ottamalla ryhmähenkivakuutuksen yksityisestä vakuutusyhtiöstä tai kustantamalla sen omista varoistaan.

Ryhmähenkivakuutusturvan tai sitä vastaavan taloudellisen tuen piiriin kuului vuonna 1987 yhteensä 1 860 000 henkilöä. Näistä valtaosan eli 76 prosentin vakuutusturva oli järjestetty työntekijäin ryhmähenkivakuutuspoolin kautta. Loppuosa jakaantui tasan valtiokonttorin ja kunnallisen eläkelaitoksen kesken. Työnantajan omalle riskille jätetyn ryhmähenkivakuutusturvan osuus kokonaismäärästä on hyvin vähäinen.

Työntekijä säilyy ryhmähenkivakuutusturvan piirissä työsuhteen ajan sekä kolme vuotta sen päätyttyä. Jos työsuhde päättyy täydelle työkyvyttömyyseläkkeelle siirtymisen vuoksi, turva säilyy viisi vuotta työsuhteen päättymisen jälkeen. Ryhmähenkivakuutusturva katkeaa kuitenkin aina, kun työntekijä siirtyy vanhuuseläkkeelle tai kun hän tulee seuraavan työ- tai virkasuhteen perusteella vastaavan turvajärjestelmän piiriin. Julkisen sektorin palveluksessa olevia koskevat vastaavat määräykset.

Ryhmähenkivakuutuksesta maksetaan edunjättäjän kuoltua hänen omaisilleen kertakorvaus. Korvaus muodostuu edunjättäjän iän mukaan määräytyvästä perussummasta sekä mahdollisista lapsikorotuksista ja tapaturmakorotuksesta. Edunsaajia ovat ensisijaisesti edunjättäjän puoliso ja alle 18-vuotiaat lapset.

Perussumma maksetaan aina, kun edunjättäjältä on jäänyt vakuutusehdoissa mainittuja edunsaajia. Lapsikorotus maksetaan jokaisesta edunsaajana olevasta lapsesta. Jos edunjättäjä on kuollut tapaturmaisesti, perussumman ja lapsikorotusten yhteismäärään lisätään 50 prosentin tapaturmakorotus.

Vuonna 1988 ryhmähenkivakuutuksen perussumma on 54 700 markkaa, jos edunjättäjä on kuollessaan 49-vuotias tai sitä nuorempi. Perussumma alenee asteittain siten, että se

60-vuotiaan tai sitä vanhemman jälkeen on 11 100 markkaa. Lapsikorotus on 22 160 markkaa vuonna 1988. Työntekijäin ryhmähenkivakuutuspoolin kautta maksettiin vuonna 1987 ryhmähenkivakuutuksen korvauksia yhteensä 130,2 miljoonaa markkaa. Valtiokonttori maksoi taloudellista tukea kyseisenä vuonna 18,7 miljoonaa markkaa ja kunnallinen eläkelaitos 16,1 miljoonaa markkaa.

Työntekijäin ryhmähenkivakuutuspoolin kautta järjestetty ryhmähenkivakuutusturva kustannetaan työnantajien maksamilla vakuutusmaksuilla. Vakuutusmaksu määrätään sosiaali- ja terveysministeriön vahvistamien perusteiden mukaan. Vakuutusmaksun perusteena on sama työpalkkojen summa kuin määrättäessä lakisääteisen tapaturmavakuutuksen maksua. Julkisella sektorilla ryhmähenkivakuutusta vastaavan etuuden kustannukset katetaan budjetin kautta.

Ryhmähenkivakuutusturvaa kehitetään vuosittain keskeisten työmarkkinajärjestöjen välisissä neuvotteluissa. Julkisen sektorin työ- ja virkaehtosopimuksissa seurataan asiallisesti yksityisen sektorin neuvottelutulosta. Neuvottelujen perusteella on kehitetty ryhmähenkivakuutuksen etuuksia sekä korotettu vakuutussummia ja taloudellisen tuen määriä vähintään työntekijäin eläkelain (395/61) mukaisen palkkaindeksiluvun muutosta vastaavasti.

2. Ehdotetut muutokset

Maatalousyrittäjillä, jotka eivät ole töissä tilan ulkopuolella työ- tai virkasuhteessa, ei ole työntekijäin ryhmähenkivakuutusta vastaavaa turvaa. Maatalousyrittäjät eivät ole merkittävästi ottaneet vapaaehtoisia yksilöllisiä henkivakuutuksia. Alan etujärjestöt ovat pyrkinet edistämään maatalousyrittäjien henkivakuutusturvaa kehittämällä vapaaehtoisia ryhmähenkivakuutusta, mutta myös sen merkitys on jäänyt vähäiseksi.

Maatalousyrittäjien lakisääteisen ryhmähenkivakuutuksen tarve on ilmeinen. Yrittäjän kuolema aiheuttaa hänen omaisilleen muun ohella myös vaikeasti korvattavan taloudellisen menetyksen. Ryhmähenkivakuutusturvaa tarvitsevat erityisesti nuoret viljelijäperheet, joiden velkataakka yleensä on suurimmillaan. Kun maatilatalouden luottokanta on tällä vuosikymmenellä (1980—86) noussut 10,5 miljardista markasta 22,4 miljardiin markkaan eli yli

kaksinkertaiseksi, on markkamääräisesti eniten lisävelkaantumista tapahtunut nuoremmissa ikäluokissa. Heidän velkarasituksensa on kaksinkertainen yli 45-vuotiaisiin verrattuna. Ryhmähenkivakuutuksen korvaukset painottuvat juuri nuorempiin ikäluokkiin. Ruotsissa maatalousyrittäjillä on ollut 1970-luvulta alkaen työntekijäin ryhmähenkivakuutusta vastaava turva, joka kustannetaan valtion varoista.

Edellä sanotun perusteella ehdotetaan, että maatalousyrittäjien eläkelakiin (467/69) lisättäisiin uusi 9 a §, jossa säädettäisiin maatalousyrittäjien ryhmähenkivakuutuksesta. Maatalousyrittäjien ryhmähenkivakuutus koskisi niitä maatilatalouden harjoittajia, kalastajia, poronomistajia sekä heidän perheyrittäjiä jäseniä, jotka ovat ottaneet maatalousyrittäjien eläkelaisa säädettyä vähimmäiseläketurvaa koskevan pakollisen vakuutuksen. Edunsaajat, vakuutussumman saamisen edellytykset, summan suuruus ja sen suorittaminen määräytyisivät maatalousyrittäjien ryhmähenkivakuutuksen ehtojen mukaisesti. Ehdot vahvistaisi maatalousyrittäjien eläkelaitoksen esityksestä sosiaali- ja terveysministeriö ja niiden tulisi olla kulloinkin voimassa olevien työntekijäin ryhmähenkivakuutuksen ehtojen mukaiset. Maatalousyrittäjien ryhmähenkivakuutuksen hoidosta vastaisi maatalousyrittäjien eläkelaitos.

Maatalousyrittäjän jälkeen saattaa edunsaajilla olla oikeus vakuutussummaan myös työntekijäin ryhmähenkivakuutuksen tai muun vastaavan korvausjärjestelmän perusteella. Jotta vakuutussumma tulisi maksetuksi vain kertaalleen, on korvausten järjestelystä oltava asianmukaiset yhteensovittussäännökset. Tarkoituksenmukaisinta on, että korvausjärjestelmän ensisijaisuus määräytyy samojen periaatteiden mukaan kuin siitä on sovittu tällä hetkellä voimassa olevissa työntekijäin ryhmähenkivakuutuksen ehdoissa.

Edellä olevan mukaisesti korvauksesta vastaisi lakiin ehdotetun uuden 9 b §:n mukaan sen työ- tai virkasuhteen taikka maatalousyrittäjätoiminnan järjestelmä, jonka aikana kuolema sattui tai joka oli voimassa viimeksi ennen kuolemaa. Jos henkilö kuului tuolloin kahteen tai useampaan korvausjärjestelmään, on vastuussa sen toiminnan järjestelmä, josta saatu ansiotulo — palkka tai vastaavasti maatalousyrittäjien eläkelain mukainen työtulo — oli korkein. Nykyisen käytännön mukaisesti laskettaisiin ansiotulo viimeiseltä kuukaudesta ennen kuolemaa tai, jos toiminta oli ehtinyt

kestää kuukautta lyhyemmän ajan, koko työ- tai virkasuhteen ajalta. Näistä seikoista on otettava tarkemmat määräykset ryhmähenkivakuutuksen ehtoihin ja muihin vastaaviin säännöksiin.

Nykyisessä muodossaan näyttävät työntekijäin ryhmähenkivakuutuksen ehdot olevan kitkattomasti sovellettavissa myös maatalousyrittäjiin. On kuitenkin mahdollista, että myöhemmin ilmenee vaikeasti ratkaistavia tulkintatilanteita tai että työntekijäin ryhmähenkivakuutukseen otetaan ehtoja, jotka eivät suoraan ole sovellettavissa maatalousyrittäjien järjestelmään. Tällaisten tapausten varalta ehdotetaan maatalousyrittäjien eläkelakiin lisättävässä 9 a §:ssä säädettäväksi myös siitä, että sosiaali- ja terveysministeriö voisi maatalousyrittäjien eläkelaitoksen esityksestä vahvistaa vakuutusehdon tai -ehtoja, joissa maatalousyrittäjien osalta vähäisessä määrin poiketaan työntekijäin ryhmähenkivakuutuksen ehdoista.

Maatalousyrittäjien ryhmähenkivakuutuksesta aiheutuvat korvausmenot esitetään katettaviksi vakuutetuilta perittävillä vakuutusmaksuilla sekä valtion osuudella. Vakuutusmaksusta ehdotetaan säädettäväksi maatalousyrittäjien eläkelain uudessa 10 a §:ssä. Vakuutetuilta koottaisiin vakuutusmaksuina vuosittain kaksi kolmannelta arvioidusta korvausmenosta. Vuotuinen vakuutusmaksu olisi kaikille sama, koska ryhmähenkivakuutusetuuskin olisi tasasuuruinen. Maksun perusteet vahvistaisi sosiaali- ja terveysministeriö maatalousyrittäjien eläkelaitoksen esityksestä. Vakuutusmaksu perittäisiin osana maatalousyrittäjien eläkevakuutusmaksua.

Valtion osuudeksi maatalousyrittäjien ryhmähenkivakuutuksen korvausmenosta jäisi ehdotuksen mukaan kolmannes. Tätä koskeva säännös ehdotetaan lisättäväksi maatalousyrittäjien eläkelain 13 §:n 1 momenttiin. Valtion osuuden arvioidaan vastaavan niitä maatalousyrittäjien ryhmähenkivakuutuksen lisäkustannuksia, jotka aiheutuvat maatalousyrittäjien vanhempiin ikäluokkiin painottuvasta ikäjakautumasta. Valtion osuus ryhmähenkivakuutusturvan rahoituksesta hoidettaisiin samojen säännösten mukaan kuin valtion osallistuminen maatalousyrittäjien eläkevakuutuksen kustannuksiin.

Vakuutussumman maksamista koskeviin eläkelaitoksen päätöksiin tulisi voida hakea muutosta kuten eläkelaitoksen saman lain nojalla antamiin muihin päätöksiin. Tätä koskeva

säännös ehdotetaan lisättäväksi lain 15 §:ään uudeksi 3 momentiksi.

3. Asian valmistelu

Esitys perustuu hinnoitteluvuoden 1988—89 maataloustuloratkaisuun, jossa on sovittu, että esitetään toteutettavaksi lakisääteinen ryhmähenkivakuutus viljelijäväestölle maatalousyrittäjien eläkejärjestelmän yhteydessä samoilla eduilla kuin työsuhteisilla 1 päivästä tammikuuta 1989 alkaen. Sopimuksen mukaan näin syntyvistä kustannuksista vastaa valtio kolmanneksella ja vakuutetut kahdella kolmanneksella.

4. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Maatalousyrittäjien lakisääteisen ryhmähenkivakuutuksen piiriin tulisi vuoden 1989 alusta noin 190 000 maatalousyrittäjää. Korvaukseen oikeuttavien kuolemantapausten yhteismääräksi ensimmäisenä vuotena arvioidaan 500. Vuotuinen korvausmeno olisi 21,1 miljoonaa markkaa edellyttäen, että korvaussummia korotetaan samassa suhteessa kuin vuoden 1988 alusta. Sanotusta markkamäärästä tulee kuitenkin arviolta 1,7 miljoonaa markkaa korvattavaksi työntekijäin ryhmähenkivakuutuksen kautta siksi, että vakuutetulla on ollut kuollessaan myös työsuhde, josta ansio on suurempi kuin maatalousyrittäjien eläkelain mukainen työtulo. Näin ollen arvioiduksi nettokorvausmenoksi jää 19,4 miljoonaa markkaa. Tästä

saadaan maksuun vuonna 1989 arviolta 17,7 miljoonaa markkaa.

Myöhempinä vuosina korvausmenon kehitys riippuu sekä korvaussummien mahdollisesta korotuksesta että vakuutettujen määrän kehityksestä. Mikäli suunta on samanlainen kuin tähän asti 1980-luvulla, korvausmenon nettomäärä on noin 25 miljoonaa markkaa vuodessa.

Hallinnolliset kustannukset ryhmähenkivakuutuksesta ovat vähäiset, koska vakuutus esitetään hoidettavaksi maatalousyrittäjien eläkevakuutusjärjestelmän yhteydessä. Hallinnolliset kustannukset rahoitettaisiin samoin kuin eläkevakuutusjärjestelmän hallintokustannukset.

Maatalousyrittäjien ryhmähenkivakuutuksesta valtiolle aiheutuvat yhden kolmasosan maksuosuutta vastaavat vuotuiset kustannukset arvioidaan 5,9 miljoonaksi markaksi vuonna 1989. Vakuutettujen maksuosuus olisi yhteensä 11,8 miljoonaa markkaa eli 65 markkaa vakuutettua kohti.

5. Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 1989. Oikeutta vakuutussummaan ei ehdotuksen mukaan ole, jos maatalousyrittäjä on kuollut tai hänen maatalousyrittäjien eläkelain uudessa 9 a §:ssä edellytetty perusvakuutuksensa on päättynyt ennen lain voimaantuloa.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

L a k i

maatalousyrittäjien eläkelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 14 päivänä heinäkuuta 1969 annetun maatalousyrittäjien eläkelain (467/69) 13 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on 18 päivänä joulukuuta 1981 annetussa laissa (913/81), sekä lisätään lakiin uusi 9 a, 9 b ja 10 a § sekä 15 §:ään, sellaisena kuin se on muutettuna 15 päivänä maaliskuuta 1974 ja 7 päivänä tammikuuta 1977 annetuilla laeilla (219/74 ja 20/77), uusi 3 momentti, seuraavasti:

9 a §

Maatalousyrittäjä, joka on 1 §:n säännösten mukaisesti ottanut tässä laissa säädettyä vähimmäiseläketurvaa koskevan vakuutuksen, liitetään myös maatalousyrittäjien ryhmähenkivakuutukseen. Hänen kuoltuaan edunsaajilla on oikeus saada ryhmähenkivakuutuksen vakuutussumma tämän lain mukaisesti. Edunsaajat ja vakuutussumman saamisen muut edellytykset sekä vakuutussumman suuruus ja sen suorittaminen määräytyvät maatalousyrittäjien ryhmähenkivakuutuksen ehtojen mukaisesti. Ehdot vahvistaa maatalousyrittäjien eläkelaitoksen esityksestä sosiaali- ja terveysministeriö ja niiden tulee olla kulloinkin voimassa olevien työntekijäin ryhmähenkivakuutuksen ehtojen mukaiset. Ministeriö voi kuitenkin ehtoja vahvistaessaan poiketa työntekijäin ryhmähenkivakuutuksen ehdoista, jos poikkeama on vähäinen ja johtuu maatalousyrittäjätoiminnan erityisestä luonteesta. Jos syntyy epäselvyyttä siitä, mikä on edellä tarkoitettu työntekijäin ryhmähenkivakuutus, sosiaali- ja terveysministeriö ratkaisee asian.

9 b §

Jos maatalousyrittäjien eläkelaitos on maksanut tämän lain mukaisen vakuutussumman ja sittemmin ilmenee, että edunsaajalla on oikeus suoritukseen muusta ryhmähenkivakuutuksesta, siirtyy edunsaajan oikeus suoritukseen maatalousyrittäjien eläkelaitokselle tämän

lain nojalla suoritettua korvausta vastaavalta osalta.

10 a §

Maatalousyrittäjä, jota tarkoitetaan 9 a §:ssä, on velvollinen ryhmähenkivakuutusta varten suorittamaan vakuutusmaksun, jonka perusteet sosiaali- ja terveysministeriö vahvistaa maatalousyrittäjien eläkelaitoksen esityksestä. Maksu lasketaan vuotuisena tasamaksuna siten, että maksujen yhteismäärän tulee kattaa kaksi kolmannelle ryhmähenkivakuutuksen korvausmenoista. Tässä pykälässä tarkoitetuista vakuutusmaksuista on muutoin soveltuvin osin voimassa, mitä 10 §:n mukaisista vakuutusmaksuista on säädetty.

13 §

Tämän lain mukaisten eläkkeiden ja muiden etuuksien kustannuksista vastaavat maatalousyrittäjien eläkelaitos ja valtio. Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen kustannettava osuus muodostuu eläkelaitoksen saamista vakuutusmaksuista, joista on vähennetty eläkelaitoksen kohtuulliset hoitokulut, ja sijoitusten tuotoista. Valtio vastaa eläkkeiden ja muiden etuuksien kustannuksista muilta osin, kuitenkin niin, että ryhmähenkivakuutuksen korvausmenoista valtion vastuulla on yksi kolmannes. Vakuutusmaksuina ei oteta huomioon niitä maksamatta jääneitä vakuutusmaksuja, jotka on jätetty ulosottoihin perittäviksi tai valvottu konkurssissa.

15 §

Eläkelaitoksen 9 a §:n soveltamista koskeviin päätöksiin saa hakea muutosta ja päätöksen poistamista siten kuin 1 momentissa on säädetty.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1989.

Oikeutta ryhmähenkivakuutuksen vakuutussummaan ei ole, jos maatalousyrittäjä on kuollut tai hänen 9 a §:ssä tarkoitettu vähimmäiseläketurvaa koskeva vakuutuksensa on päättynyt ennen tämän lain voimaantuloa.

Helsingissä 7 päivänä lokakuuta 1988

Tasavallan Presidentti

Sosiaali- ja terveysministeri

Laki maatalousyrittäjien eläkelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 14 päivänä heinäkuuta 1969 annetun maatalousyrittäjien eläkelain (467/69) 13 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on 18 päivänä joulukuuta 1981 annetussa laissa (913/81), sekä lisätään lakiin uusi 9 a, 9 b ja 10 a § sekä 15 §:ään, sellaisena kuin se on muutettuna 15 päivänä maaliskuuta 1974 ja 7 päivänä tammikuuta 1977 annetuilla laeilla (219/74 ja 20/77), uusi 3 momentti, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

9 a §

Maatalousyrittäjä, joka on 1 §:n säännösten mukaisesti ottanut tässä laissa säädettyä vähimmäiseläketurvaa koskevan vakuutuksen, liitetään myös maatalousyrittäjien ryhmähenkivakuutukseen. Hänen kuoltuaan edunsaajilla on oikeus saada ryhmähenkivakuutuksen vakuutussumma tämän lain mukaisesti. Edunsaajat ja vakuutussumman saamisen muut edellytykset sekä vakuutussumman suuruus ja sen suorittaminen määräytyvät maatalousyrittäjien ryhmähenkivakuutuksen ehtojen mukaisesti. Ehdot vahvistaa maatalousyrittäjien eläkelaitoksen esityksestä sosiaali- ja terveysministeriö ja niiden tulee olla kulloinkin voimassa olevien työntekijäin ryhmähenkivakuutuksen ehtojen mukaiset. Ministeriö voi kuitenkin ehtoja vahvistaessaan poiketa työntekijäin ryhmähenkivakuutuksen ehdoista, jos poikkeama on vähäinen ja johtuu maatalousyrittäjätoiminnan erityisestä luonteesta. Jos syntyy epäselvyyttä siitä, mikä on edellä tarkoitettu työntekijäin ryhmähenkivakuutus, sosiaali- ja terveysministeriö ratkaisee asian.

9 b §

Jos maatalousyrittäjien eläkelaitos on maksanut tämän lain mukaisen vakuutussumman ja sittemmin ilmenee, että edunsaajalla on oikeus suoritukseen muusta ryhmähenkivakuutuksesta, siirtyy edunsaajan oikeus suoritukseen maatalousyrittäjien eläkelaitokselle tämän lain nojalla suoritettua korvausta vastaavalta osalta.

13 §

Tämän lain mukaisten eläkkeiden ja muiden etuuksien kustannuksista vastaavat maatalousyrittäjien eläkelaitos ja valtio. Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen kustannettava osuus muodostuu eläkelaitoksen saamista vakuutusmaksuista, joista on vähennetty eläkelaitoksen kohtuulliset hoitokulut, ja sijoitusten tuotoista. Muilta osin valtio vastaa eläkkeiden ja muiden etuuksien kustannuksista. Vakuutusmaksuina ei oteta huomioon niitä maksamatta jääneitä vakuutusmaksuja, jotka on jätetty ulosottotoimin peittäviksi tai valvottu konkurssissa.

10 a §

Maatalousyrittäjä, jota tarkoitetaan 9 a §:ssä, on velvollinen ryhmähenkivakuutusta varten suorittamaan vakuutusmaksun, jonka perusteet sosiaali- ja terveysministeriö vahvistaa maatalousyrittäjien eläkelaitoksen esityksestä. Maksu lasketaan vuotuisena tasamaksuna siten, että maksujen yhteismäärän tulee kattaa kaksi kolmannelta ryhmähenkivakuutuksen korvausmenoista. Tässä pykälässä tarkoitetuista vakuutusmaksuista on muutoin soveltuvin osin voimassa, mitä 10 §:n mukaisista vakuutusmaksuista on säädetty.

13 §

Tämän lain mukaisten eläkkeiden ja muiden etuuksien kustannuksista vastaavat maatalousyrittäjien eläkelaitos ja valtio. Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen kustannettava osuus muodostuu eläkelaitoksen saamista vakuutusmaksuista, joista on vähennetty eläkelaitoksen kohtuulliset hoitokulut, ja sijoitusten tuotoista. Valtio vastaa eläkkeiden ja muiden etuuksien kustannuksista muilta osin, kuitenkin niin, että ryhmähenkivakuutuksen korvausmenoista valtion vastuulla on yksi kolmannes. Vakuutusmaksuina ei oteta huomioon niitä maksamatta jääneitä vakuutusmaksuja, jotka on jätetty ulosottotoimin perittäviksi tai valvottu konkurssissa.

15 §

Eläkelaitoksen 9 a §:n soveltamista koskeviin päätöksiin saa hakea muutosta ja päätöksen poistamista siten kuin 1 momentissa on säädetty.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 1989.

Oikeutta ryhmähenkivakuutuksen vakuutussummaan ei ole, jos maatalousyrittäjä on kuollut tai hänen 9 a §:ssä tarkoitettu vähimmäiseläketurvaa koskeva vakuutuksensa on päätty-nyt ennen tämän lain voimaantuloa.